

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Apostolica contra nostri temporis hæreses

In quibus Loca illa explicantur, quæ Hæreticj hodie (maximè Calvinus & Beza) vel ad sua placita stabilienda, vel ad Catholicæ Ecclesiæ dogmata infirmanda ...

In Acta Apostolorum to. primus

Stapleton, Thomas

Antverpiæ, 1595

37. Si credis ex toto corde, licet baptizari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39424

nunquam hæsitat. Sed aliud est firmiter spe-
 rare, & sentire de Domino in bonitate, aliud cer-
 tum & securum esse de venia, idque ex sola
 animi fiducia Christum apprehédente. Quæ
 de re alio in loco latè disputauimus, in ope-
 re nostro de Iustificatiõne.

Sap. 1.

Lib. 9. c. 5
 & 11.

37. Si credis ex toto corde, licet baptizari.

Caluini peculiare dogma est, baptis-
 mæ & cœnæ Domini (quæ omnia eius
 sunt Sacramenta) hunc proprium habere
 effectum, vt Dei beneficia & promissiones
 in verbo nobis obfignent, veluti appensa
 quædam diplomati regio sigilla; ideoque
 proprium eorum vsum esse, vt fidem confir-
 ment. Sic enim Sacramentum definit: Sa-
 cramentum est externum symbolum, quo benivo-
 lentia erga nos suæ promissiones conscientijs nostris
 Dominus obfignat, ad sustinendam fidei nostræ im-
 becillitatem. Hanc sententiam vt Lutherani
 in vniuersum damnât, & Martinus Chem-
 nicus inter fanaticorum hominum profa-
 nas opiniones recenset, sic eorum aliqui ex
 his Philippi ad Eunuchum verbis refutare
 voluerunt. Neque hoc sibi dissimulandum
 putauit Caluinus, qui ad hæc verba ita scri-
 bit: *Abusi sunt hoc testimonio magni quidam viri*
(Lutheranos scriptores dicit) quum probare
vellent fidem nihil habere confirmationis ex baptis-
mo: (quæ scilicet Caluini propria sententia
fuit, & à Caluinistis defenditur.) Sic enim ra-

Instit. lib.
 4 cap. 14
 num. 1.

In Exam.
 Cœc. Tri-
 dent cap.
 de Sacra-
 ment.

tiocina-

vicinabantur: Iubetur Eunuchus asferre perfectam fidem ad baptismum: ergo nihil accedere potuit.

Quid hic responderet Calvinus? Sed (inquit) Scriptura totum cor saepe accipit pro sincero & non fucato, cui opponitur cor duplex. Ita non est quod perfecte credere imaginemur qui ex toto corde credunt; quando infirma & pusilla fides in eis esse poterit, cui tamen integer erit animus, & omni fictione purus. Sic accipere conuenit, quod Dauid iactat se diligere Deum ex toto corde, Psalm. 119. 10. Philippus certe Samaritanos prius baptizauerat, quos tamen sciebat longè adhuc à meta distare. Fides ergo totius cordis est, que in corde viuas radice habens, ad quotidianos tamen profectus aspirat. Hæc ille, pro sua contra Lutheranos sententia accuratè depugnans. Quicquid sit de hoc Lutheranos argumèto, & Calvinì solutione (nam alijs multo fortiùs ac pressius Calvinì sententiã refellitur) militat egregiè hæc Calvinì responsio contra aliud tam Calvinì quàm Lutheranos omnium peruersum & impium dogma, quo mandatorum Dei in hac vita impossibilem obseruationem esse eo maximè probare contendunt, quod Deum ex toto corde diligere nõ possumus, sicuti lex iubet. Quemadmodum enim hoc loco ex toto corde credere, iuxta Calvinum, nihil aliud est, quàm sincero & non fucato corde credere, animòq; integro & omni fictione puro: sic respondere Calvinò possumus, diligere Deum ex toto corde, nihil aliud esse, quàm sincero

H & non

Deum ex
totocorde
à pijs dili-
gi, Calvinè
doctrina
demon-
strat.

& non fucato corde diligere, animoque integro & omni fictione puro Deum amare. Rursum, sicut, iuxta Calvinum, non est qui perfecte credere imaginemur qui ex toto corde credunt; quando infirma & pusilla fides in eo esse poterit, cui tamen integer erit animus, & omni fictione purus: sic non est quod perfecte Deum diligere imaginemur qui ex toto corde Deum diligunt, quando imperfecta in eo charitas esse poterit, cui tamen integer erit animus, ab omni cupiditatis prava consensu alienus, & omni amore turpi, qui Deo aduersaturus purus. Denique sicuti fides totius cordis est, quae in corde viuas radices habens, ad quotidianos profectus aspirat: sic omnino charitas totius cordis erit, quae in corde viuas radices habens, ad quotidianos profectus aspirat: *Haec enim est in hac peregrinatione nostra iustitia* (ait S. Augustinus) *ad illam perfectionem plenitudinemque iustitiae, ubi perfecta charitas erit, ipso cursus rectitudine & perfectione tendere.* Sic ad quotidianos in charitate profectus aspirat in hac vita iustus: nec tamen desinit propterea iustus esse, & Deum toto corde diligere; sicut non desinit toto corde credere, qui, iuxta Calvinum, *ad quotidianos in fide profectus aspirat.* Hae iuxta Caluini explicationem contra ipsum concludimus.

Quae ut maiorem adhuc vim habeant, & fortius pro veritate valeant, ex alijs, quae de fidei imperfectione alibi Calvinus disputat, plura

In lib. de
perfect. iij
tit.

plura huius generis contra Calvinum concludemus. Disputans Calvinus contra iustitiam bonorum operum quæ in legis observatione consistit, eam iustitiæ causam aut partem nullomodo esse posse hoc argumento vult euincere, quia eam nemo implere potest. *Nemo est (inquit) qui legem impleat, non tantum ex vulgo, sed ex perfectissimis quibusque.* At qui idem de usu & fine Sacramentorum disputans, quem eum primarium esse vult, ut fidei nostræ imbecillitatem sustentent, roborent, atque confirmet, tantundem de fide pronunciat. *Fidei (inquit) perfectionem nemo unquam ex filijs hominum affectus est, nemo assequetur in hac vita.* Sic igitur contra Calvinum arguimus: Si nemo ex observatione mandatorum iustificari potest, quia legis mandata nemo perfecte implet; ergo nec ex fide quisquam iustificari potest, quia fidei perfectionem nemo habet. Respondebit Calvinista, ex alia Calvinii doctrina hoc argumentum facile refelli, quia quod fides iustificet, non ipsi viri tui fidei tribuat, quasi hanc vim ex se ipsa haberet, sed quod instrumentum tantummodo veluti que vas sit ad recipiendam à Christo iustitiam. Sic enim alibi scribit, contra Osiandrum disputans: *Quod obijcit vim iustificandi non inesse fidei ex seipsa, sed qua enus Christum recipit, libenter admitto. Nam si per se, vel intrinseca (ut loquuntur) virtute iustificaret fides, ut est semper debilis & imperfecta,*

Calvini
doctrina
ex ipso
Calvino
refutatur.

Institut.
lib. 3. cap.
11. num.
17.

Institut.
lib. 4. cap.
14. num. 9

Iustifica.
ex bonis
operibus
ex Calvini
doctrina
probat.
tur.

Institut. lib.
3. cap. 11.
num. 7.

imperfecta, non efficeret hoc nisi ex parte. Sic manca
 esset iustitia, quæ frustulum salutis nobis conferret.
 Nos qui lem nibi tale imaginamur, sed propriè lo-
 quendo Deum unum iustificare dicimus, deinde hoc
 idem transferimus ad Christum, quia datus est nobis
 in iustitiam. Fidem verò quasi vasi cōferimus, quia
 nisi exinaniti ad experendam Christi gratiam aperto
 animæ cre accedimus, non sumus Christi capaces.
 Vnde colligitur, non de robore nos Christo vim iu-
 stificandi, & in partem eum de recipi decemus quam
 illius iustitiam. Et paulò dicit: Sicuti olla pecu-
 nijs referta hominū locupletat, sic fides, etiamsi nul-
 lius per se dignitas sit, nos iustificat Chri-
 stum offerendo. Hæc Calvinus. Sed tota hæc

Fides iu-
 stificans
 siue in sen-
 su Caluini
 siue in sen-
 su Lutheri
 evertitur

Caluini euasio (quam ab eo Osiandri dispu-
 tatio extorsit) atque etiã illa altera Lu-
 theranorum, quòd fides non sua virute, sed correla-
 tiuè iustificat, videlicet ratione obiecti, id est
 Christi, quem veluti manus mendica apprehendit,
 collectioni nostræ anegressæ nihil præiudi-
 cant. Siue enim vt instrumentum recipiens
 ac veluti olla fictilis, siue vt instrumentum
 agens ac veluti manus mendica, fides Chri-
 stum cum omnibus suis bonis apprehēdit,
 vt sic solus Christus nostra sit iustitia (vt hic
 loquitur Calvinus) materialis, nobis imputa-
 ta, mediante hoc fidei instrumento, vtroque
 modo fides debet esse ex toto corde, & in
 suo genere perfecta, non manca, debilis, im-
 perfecta. Qui (inquam) credit vt iustificetur,
 debet ex toto corde credere, debet sine vlla
 dubita-

dubitatione, hesitatione, fluctuatione animi firmissimè credere quod credendum proponitur. Quævis vel minima hæsitatio, fidei naturam exinguit. *Postulet in fide* (ait Iacobus) *nihil hæsitans*. Est fides firmissimus animi assensus veritati reuelatæ adhibitus: vel, vt in Caluini definitione maneamus, *et diuina erga nos beneuolentiæ certa firmaque cognitio, quæ gratuita in Christo promissionis veritate fundata, per Spiritum sanctum & reuelatur mentibus nostris, & cordibus obsignatur*. Hæc est fidei Caluiniæ definitio. Si certa firmaque cognitio est, eaque per Spiritum sanctum mentibus impressa; nullam dubitationem, nullam hesitationem admittit. Tota autem fidei imbecillitas in hac dubitatione & hesitatione consistit, quod animus humanus in solo verbo Dei audito nō semper acquiescit, sed visibili quodam verbo, Sacramentorum symbolis, adhuc iudiceat, *ad fidem sustentandam & roborandam*, ait Caluinus in Sacramenti definitione. Ad sustentandam, quia vacillat; ad roborandam, quia ex sua debilitate hæsitat, minusque firmiter apprehendit. Sic imaginariam hanc fidei imbecillitatem definitio fidei Caluiniæ euerit.

Deinde, quomodo hoc loco fidem semper debilem & incertam pronunciat, si hæc fidei certitudo Caluinistarum electionem confirmat, & salutem totam confert? Nam iuxta eorum sententiam, nisi quis certissimè

H 3 creda,

In lib. 3.
cap. 2.
num. 7.

credat sibi remitti peccata per Christum, & de numero electorum se esse, nec est electus Dei, nec veniam peccatorum consequitur. Contrà si hoc solum certissimè credat, certissimè ei remittuntur peccata, & certissimè electus Dei est. Hæc sunt Calvinistarum notissima placita. Aut igitur electorum fides certissima & firmissima est, ex nulla vacillatione aut hæsitacione manca & imperfecta; aut Calvinistarum salus & iusticia cum illa imaginaria sua fide speciali & certitudine gratiæ, manca, dubia, suspensa, & imbecillis est. Sic iterum recurrit collectio nostra antegressa. Sicut enim cum fide semper imbecilli, debili, & imperfecta consistit Calvinistarum salus, iusticia, electio; sic absurdum non est cum charitate & obseruatione mandatorum imperfecta consistere veram bonorum operum iusticiam, & veram salutis nostræ causam, vt Catholica docet Ecclesia. Cæterum tam fides credèrium ex parte subiecti, & intellectus credèrium, firmissima semper est, & ex toto corde, omni remota dubitatione aut hæsitacione, tamen si intensione ac remissione vel etiam ex parte obiectorum maior ac minor fides esse potest, vt illa Centurionis in Euangelio, & mulieris Chananæ; quorum hæc *magnam fidem habuit*, quia credidit Christum posse non Iudæis tantum, sed & Gentibus operare, nec præsentem modò, sed & absentes sanare;

Charitas imperfecta non seculi iustificat quàm fides imperfecta.

Matth. 15.

sanare, ille tantam habuit, quanta in Israel non est Math. 21
innēta, quia credidit Christum solo verbo &
 absentē sanare posse, quum Iudæi vix etiam
 præsentem, loquentem, manus impo-
 nentem, miracula posse operari crederent,
 (vt in illo Iairo Archisynagogo luculenter Luc. 8.
 apparuit) quàm charitas diligentium Deum
 sicut oportet ex parte subiecti & voluntatis
 quæ in Deum fertur, pura semper est, & ex
 toto corde, omni remota praua cupiditate,
 aut amore inordinato cui voluntas consen-
 tiat; tametsi tam ratione obiecti quod dili-
 gitur, quàm voluntatis quæ diligit, magis &
 minus vel extenditur vel intenditur iusto-
 rum charitas, prout vel plura diligenda oc-
 currunt, vel ea quæ diliguntur intensius &
 feruentius ab vno quàm ab alio (quum ta-
 men vterque toto corde purè & sincerè di-
 ligat) diligere possunt. Ita non secus fides ex
 toto corde quàm charitas ex toto corde ad
 iustitiam necessaria est; nec secus imperfe-
 cta charitas quàm imperfecta fides iustifi-
 cat; quando fides iustificans ab Apostolo Gal. 5.
 definiatur, *fides quæ per dilectionem operatur.*

Iam verò & Caluini olla fictilis, sub qua Caluini
olla ficti-
lis com-
minuitur.
 latitare se posse existimauit, quàm sit res
 futillis ac fragilis, paucis ostendemus. Si fi-
 des veluti olla fictilis est, quæ recipit in se
 Christum cum omnibus suis bonis, Chri-
 stus eiusque iustitia non iam credenti im-
 putabitur, sed à credente recipietur. Olla

H 4 enim

Fides re-
cipiens
Christum
non est
fides iusti-
ficans.

2.

Rom. 4.

enim thesaurum in ipsa reconditum verè
accipit, tenet, & continet. Sic impuritas
explodetur iusticia, & inhærens credenti,
tametsi aliena, statuetur. Deinde fides est
actio credentis; in olla fictili nihil nisi pas-
sio ac receptio est. *Credidit Abraham Deo, &
reputatum est ei in iusticiam.* Quid reputatum
est in iusticiam? Actus ille & firmus animi
assensus quo promittenti Deo credidit, dante
gloriam Deo, & certissime sciens, quia, *quocumque
promisit Deus, potens est & facere.* Actus igitur
credentis credentem iustificat, quatenus vna
& necessaria causa est ipsius iustificationis.
*Credenti in eum qui iustificat impium, fides eius im-
putatur ad iusticiam.* Quæ fides imputatur?
Actus ille fidei quo credidit in eum qui iu-
stificat impium. Hic actus imputatur ad iu-
sticiam; hic actus vna pars & causa iustifi-
cationis est; hunc actum Deus acceptat, &
ex illo actu impium iustificat, quatenus ille
actus ad iustificationem impij inprimis &
ante omnia necessarius est. *Vnus est Deus qui
iustificat circumcisionem ex fide, & præputium per fi-
dem.* Ex fide, & per fidem, quia in omnibus
iustificandis fidei actus necessarius est. An
ex olla vel per ollam auro & argenteo ple-
nam homo ditatur, nisi illam ollam prius
acceperit, atque possederit? ideoque non per
ipsam ollam, sed per eius possessionem at-
que dominiû ditari dicendus est. * Si igitur
fides veluti olla fictilis est, quæ Christi cum
suis

* Fides re-
cipiens
Christum
cum om-
nib. bonis
suis vanū
figmentū.

suis omnibus recipit, & tantū thesaurū in
 se cōtinet; non ex fide aut per fidē quisquam
 iustificabitur, sed ex acceptione & posses-
 sione ipsius fidei. Quaritur igitur, quid illud
 est per quod fidem istam accipimus & pos-
 sidemus? An aliquid in homine iustificando
 prius est fide? An non à fide inchoandum est
 vt iustificemur? Aut ergo nihil prius fide est,
 cuius adminiculo eam possideamus; aut si
 aliquid ea prius est, per illud & ex illo iusti-
 ficabimur, non per fidem, neque ex fide.
 Tandem, si fides est *olla fictilis nullius per se dig-
 nitatis vel pretij* (vt Calvinus affirmat) quo-
 modo toties dixit Christus, *Fides tua te sal-
 uū fecit*; ac nō potius dixit, *Fides tua*, tamet-
 si nullius pretij, me totum in se recepit, vn-
 de saluus fias? Sed Christus dignitatem,
 pretium, virtutem fidei commendauit. *Fe-
 cit te saluum*. Causa tuæ salutis fides tua est;
 non quidem vel tota, vel primaria, vel pro-
 priè eam efficiens, sed partialis, & inferior,
 & ad eam obtinendam egregiè te disponens.
 At iuxta Calvinum fides non facit saluum,
 nec ad eam obtinendam quicquam dispo-
 nit, sed salutem aliunde datam veluti olla
 quadam fictilis continet & conseruat. Plu-
 ra quidem adhuc afferri possent. Sed ex his
 paucis Caluini olla fictilis satis opinor com-
 minuta & confracta iacet.